

Kas tampa patyčių taikiniu?

Patyčias gali patirti bet kokios išvaizdos, bet kurios lyties ir amžiaus vaikai: jas gali patirti ir berniukai ir mergaitės, pradinukai ir vyresnių klasių mokiniai.

Kartais vaikai jaučiasi kalti dėl to, kas su jais vyksta. Jie gali galvoti, kad patys prisidirbo ir išprovokavo patyčias, gali jaustis nepilnaverčiais dėl vykstančių patyčių. Ir besityčiojantys vaikai privaloja visokių kaltinimų patyčias patiriančiam vaikui: „Jis pats prisiprašė!“, „Tai tegu elgiasi kaip normalus žmogus“, „Ji pirma pradėjo ir spoksojo į mane neaišku ko!“. Tačiau vaikas, patiriantis patyčias, dėl to nėra kaltas. Niekas neturi teisės jį žeminti ir užgaulioti, net jei jis elgiasi koku nors kitiems vaikams neįprastu būdu.

Jeigu tu patiri patyčias, negalvok, kad esi to vertas arba, kad tai vien tik tavo problema. Ir būtinai kreipkis pagalbos. Patyčios turi būti stabdomos ir jas spręsti tau galėtų padėti mokyklos darbuotojai arba šeimos nariai.

Kartais patyčios gali atrodyti panašios į draugų pajuokavimus ar draugiškus patraukimus per dantį. **Tačiau patyčios nėra humoro forma!** Kai juokaujama, linksma būna abiem žmonėms, o tyčiojantis linksma tik vienam vaikui – kitas tuometu jaučiasi labai įskaudintas.

ATSIMINK!

Jei iš tavęs tyčiojasi – **TU NESI KALTAS!!!**

Jeji patiri ar stebi patyčias?

1. Drąsiai kreipkis į mokytoją, auklėtoją, socialinį pedagogą, direktorę ar kitus suaugusius žmones.
2. Atvirai pakalbėk ir viską papasakok savo tėveliams.
3. Kreipkis į „Vaikų liniją“:
  - nemokamu telefonu **116 111** (kasdien nuo 11 iki 21 val.);
  - interneto svetainėje **www.vaikulinija.lt** (parašyk laišką ar diskutuok su bendraamžiais).

Lankstinuką paruošė 4 kl. mokytoja J. Steckytė
Lankstinuke naudota medžiaga iš:

1. <http://www.bepatyciu.lt/vaikams/apie-patyCIAS/>
2. <https://www.google.lt/search?q=PATYČIOS/>

GYVENKIME BE PATYČIŲ

NEBŪK ABEJINGAS!

TU NESI KALTAS

Kas yra patyčios?

1. Ar esi kada nors turėjęs pravardę?
2. Ar pažįsti bent vieną vaiką mokykloje, kurio bijo kiti vaikai? (Pavyzdžiui, dėl to, kad jis skriaudžia, užgaulioja ar apstumdo kitus.)
3. Ar esi kada nors kitą vaiką pavadinęs užgauliu žodžiu (pvz.: „žąsinas“, „žioplys“ ar pan.)?
4. Ar tave kada nors yra apkalbinėję kiti klasės vaikai?
5. Ar pažįsti vaiką, kuriam nemiela eiti į mokyklą, nes klasės vaikai prieš jį susimokę ir nebendrauja su juo?

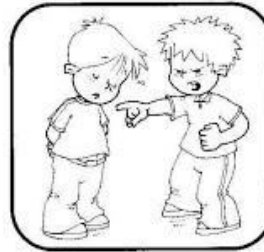
Jei bent į vieną klausimą atsakei teigiamai – vadinasi, tau jau yra tekę susidurti su patyčiomis ir tu gali įsivaizduoti, kas tai yra.

Taigi patyčios – įvairus elgesys, kai vaikai žemina, skaudina vieni kitus. Tai gali būti kabinėjimasis, pravardžiavimas, erzinimas, stumdymas, mušimas, pinigų atiminėjimas, kuprinės, sąsiuvinų ar kitų daiktų atiminėjimas, apkalbinėjimas, ignoravimas, gąsdinimas, piktų, erzinančių SMS žinučių ar elektroninių laiškų siuntinėjimas.

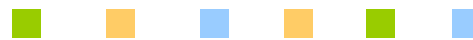
KAS TYČIOJASI IR KODĖL???

Tapti skriaudėju gali bet kuris vaikas, nesvarbu, koks būtų jo amžius, lytis ar kiek jis turėtų jėgos. Vaikai, kurie tyčiojasi iš kitų, gali būti ir neturtingi, ir pasiturintys, gali būti ir vyresni, ir jaunesni, gali būti ir stiprūs, ir silpni, nes ne visuomet tyčiojasi tik labai stiprūs vaikai.

Patyčių priežastys gali būti:

- vieni vaikai tyčiojasi iš kitų, nes mano, kad patyčios padarys juos „kietus“;
- kiti tyčiojasi, nes nori jaustis stipresni,
- vaikai gali tyčiotis ir dėl to, kad patys kadaise yra patyrę patyčias ir nori tokiu būdu atsilyginti;
- galbūt tie, kurie tyčiojasi, tiesiog jaučiasi labai blogai ir taip elgdami mėgina pasijusti geriau;
- niekas besityčiojančių vaikų nepamoko, nepasako jiems, kad patyčios yra netinkamas ir labai nedraugiškas elgesys.

O ką į klausimą „Kodėl vaikai tyčiojasi?“ atsako tavo bendraamžiai?

- „Nori pavaidinti prieš kitus“.
- „Tie, kurie tyčiojasi, patys yra silpni, todėl ieško silpnesnių, kad galėtų iš jų pasityčioti, pavaidinti, kad yra KIETI, nors taip nėra“.
- „Vaikai tyčiojasi iš kitų, nes nori pasirodyti „kieti“ prieš kitus arba tiesiog turi kompleksų, ir tam, kad juos paslėptų, susiranda silpnesnį ir jį puola. Tuomet jaučiasi geresni ir stipresni“.

- „Manau, tyčiojasi tie, kurie mano esą patys geriausi ir „kiečiausi“. Bet jie labai klysta. Būkime geresni ir supratingesni, nebūkime tokie žiaurūs, kokie esame“.
- „Manau, jiems trūksta dėmesio. Tiesiog pasityčiodami iš silpnesnio jie gauna iš aplinkinių dėmesio“.